

Een partieel leucistische kolgans in de Overscheense polder op 26 februari 2017

(*Anser albif*)

R.G. (Rob) Moolenbeek

Leucisme is het geheel of een deel ontbreken van melanine (de vormen eumelanine en phaeomelanine) in veren van vogels. Melanine is het zwarte of bruine pigment in veren.

Door het ontbreken van dit pigment zijn de veren wit van kleur. Een vogel kan leucistisch zijn in alle veren, maar ook in een deel ervan, vaak symmetrisch verdeeld. Ook na de rui blijven de nieuwe veren wit. Geheel witte vogels kunnen leucistisch zijn maar ook albino's, die hebben echter altijd rode ogen.

Een vogel kan ook witte veren hebben door een andere oorzaak; vaak wordt dit in de loop der jaren na het ruien soms erger. Dit heet 'verwitting' en wordt in het Engels aangeduid als 'progressive greying'. Je ziet dit verschijnsel vaak optreden bij merels,

Leucistische kolgans (foto gemanipuleerd)

Hans Hover

kauwen en zwarte kraaien. Bij wilde ganzen komt leucisme niet veel voor. Noch op het internet, noch in de literatuur

wordt er veel melding van gemaakt. Heel opvallend was dan ook een kolgans in een kleine groep soortgenoten in de Overscheense Polder in Naarden op 26 februari 2017.

De vogel viel direct op vanwege zijn ietwat driehoekige witte vlekken op de zijkanalen en aan de voorkant viel zijn witte borst op.

Omdat vooral aan de voorzijde het witte deel strak afstak ten opzichte van de normaal gekleurde hals en omdat de witte vlakken aan beide zijden van de vogel gelijk waren, vermoed ik dat het hier leucisme betreft. De adulte vogel was gepaard met een normaal gekleurde kolgans. Omdat deze vogel individueel herkenbaar is, lijkt het mij zinvol dit te melden.

Om een indruk te geven hoe de vogel eruitzag is een gefotoshopte foto van een kolgans bijgevoegd. Voor dit laatste dank aan Jelle Hogenbirk en Hans Hover voor het beschikbaar stellen van de foto van de kolgans.

Wat zien ik Eikelende kauwen

Dick A. Jonkers

In de derde week van oktober 2016 lag de bodem onder de eikenbomen na overvloedige val, op veel plaatsen bezaaid met eikels, waarop naar hartenlust werd gehakt en gebeiteld door vele tientallen kauwtjes. Dat ging niet van een leien dakje. Ze probeerden er, door een eikel onder hun poot vast te klemmen, een gat in te hakken. De 'vruchten' sprongen alle kanten op. De kauwtjes vlogen, of liepen en dansten luid kakelend door elkaar heen. Ze waren met elkaar aan het eikelen, om het zo maar eens te zeggen. De bekende schrijver Achilles Cools, die veel publiceerde over kauwen, vermeldt het gebruik van gereedschap. Hiervoor gebruiken de kauwen een steentje, dat ze in het gat van een eikel wrikken. Ook gebruiken de torenkraaien, zoals ze ook wel worden genoemd, een harde ondergrond als aambeeld. Van een aantal heb ik gezien, dat zij wegvlogen met een eikel in hun snavel. Mogelijk gingen deze exemplaren een wintervoorraad aanleggen, zoals gaaien dit ook doen.